

§ 4**Yttrande över Remiss av betänkandet Att förstå och bli förstådd - ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83)**

AMN 2019-0084-1.6

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk* (SOU 2018:83) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

I betänkandet redovisas Tolkutredningens översyn av samhällets behov av och tillgång till tolkar samt den offentliga sektorns användning av tolkar. Målsättningen har varit att finna ett flexibelt, rättssäkert och effektivt system för samhällets nuvarande och framtida behov av tolktjänster i talade språk. Utredningen föreslår flera strategiska mål med siktet inställt på cirka fem år, bland annat föreslås att en ny tolklag och tolkförordning införs som reglerar frågor om utbildning, auktorisation, registrering och tillsyn över tolkar och tolkförmedlingar samt god tolksed och opartiskhet. Förbud mot barntolkning införs. Vidare föreslås att en modell ska utvecklas för samverkan och utveckling av flerspråkig terminologi med syftet att på sikt utveckla en gemensam basterminologi som stöd för tjänster och tekniska applikationer.

Arbetsmarknadsförvaltningen välkomnar Tolkutredningens betänkande och delar de förslag som presenteras i utredningen. Förvaltningen anser att betänkandet redovisar ett relevant resonemang runt en mångfacetterad problembild.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 14 mars 2019.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Ernlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ledamoten Martin Westmont (SD) lämnade följande särskilda uttalande.

Kostnaderna för tolkar skenar inom många områden i samhället, detta gäller även inom den kommunala verksamheten. Denna utredning är därför välkommande, inte minst med tanke på att Sverigedemokraterna under föregående mandatperiod just motionerade om förslag på förbättringar inom stadens tolkverksamhet.

Behovet av tolkning har ökat kraftigt vilket beror på den stora invandring Sverige har haft de senaste decennierna. Tolkjänster inom den offentliga sektorn har alltid varit hög, och ökningen ser inte heller ut att avta.

Tolkutredningens syfte är att visa på det framtida behovet av tolkar och hur tjänsten kan förbättras. Målsättningen att få fram ett effektivare system än vad vi har idag av tolktjänster är bra då det är ett område som bör säkerhetsställas och i den mån det är möjligt effektiviseras för att hålla nere kostnaderna.

Huvudmålet ska alltid vara att människor som kommer till Sverige ska lära sig svenska och nyttjandet av tolk får aldrig bli en vanesak. Kraven på varje individ att lära sig svenska måste bli tydligare.

Vi hoppas att denna utredning bidrar till att skapa en konstruktiv diskussion kring nyttjandet av tolk och att fler ställer sig bakom målsättningen att användningen av tolk är en temporär lösning för varje enskild individ.

Särskilt uttalande

Ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och vill därutöver anföra. Tolkutredningen pekar på vikten av tolkar och föreslår en rad åtgärder för att reglera utbildningen och yrket. Utredningen pekar också på det viktiga arbete tolkarna gör och de problem som finns för att behålla tolkar längre i professionen och att tillräckligt många tolkar ska finnas tillgängliga. De problem som rör tolkarnas arbetssituation, exempelvis med många (obetalda) resor och oförutsägbarhet, löses dock inte automatiskt genom reglering och ökad tillsyn/kontroll. Feministiskt initiativ menar därför att det också är viktigt att vidta åtgärder som kan ha en direkt effekt på arbetsvillkoren och säkra tillgången till tolkar. Vi ser ett ökat behov av kommunala tolkförmedlingar som ska trygga kommunernas behov av utbildade tolkar, vilket också kan ha en positiv effekt på arbetsvillkoren. Dessutom bör riktlinjer för hur aspekter som rör tolkarnas arbetsvillkor ska ställas i upphandling av tolktjänster.

Ersättaryttrande

Ersättaren Maria Jansson (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ ställer sig bakom förvaltningens förslag till yttrande och vill därutöver anföra. Tolkutredningen pekar på vikten av tolkar och föreslår en rad åtgärder för att reglera utbildningen och yrket. Utredningen pekar också på det viktiga arbete tolkarna gör och de problem som finns för att behålla tolkar längre i professionen och att tillräckligt många tolkar ska finnas tillgängliga. De problem som rör tolkarnas arbetssituation, exempelvis med många (obetalda) resor och oförutsägbarhet, löses dock inte automatiskt genom reglering och ökad tillsyn/kontroll. Feministiskt initiativ menar därför att det också är viktigt att vidta åtgärder som kan ha en direkt effekt på arbetsvillkoren och säkra tillgången till tolkar. Vi ser ett ökat behov av kommunala tolkförmedlingar som ska trygga kommunernas behov av utbildade tolkar, vilket också kan ha en positiv effekt på arbetsvillkoren. Dessutom bör riktlinjer för hur aspekter som rör tolkarnas arbetsvillkor ska ställas i upphandling av tolktjänster.